Cewri Beiblaidd

Pumog

Yr oedd cewri ar y ddaear yn y dyddiau hynny; ac wedi hynny hefyd, pan ddaeth meibion Duw at ferched dynion, a hwythau'n geni plant iddynt, y rhai hynny a ddaeth yn ddynion cedyrn a fu gynt, yn ddynion enwog. Genesis 6:4

Ac yno gwelsom y cewri, meibion Anac, y rhai a ddeilliai o'r cewri: ac yr oeddem yn ein golwg ein hunain fel ceiliogod rhedyn, ac felly yr oeddem yn eu golwg hwynt. Numeri 13:33

Yr Emimiaid a drigai yno gynt, pobl fawr, a niferus, a thal, fel yr Anacimiaid; a gyfrifid hwynt hefyd yn gewri, fel yr Anacimiaid; ond y Moabiaid a'u galwant yn Emimiaid. Deuteronomium 2:10-11

Deuteronomium 2:19-21
A phan ddelych yn agos at feibion Ammon, nac ymyrrwch â hwynt: canys ni roddaf i ti o wlad meibion Ammon un feddiant; oherwydd i mi ei rhoi i feibion Lot yn feddiant. (Cyfrifwyd honno hefyd yn wlad cewri: cewri oedd yn trigo ynddi yn yr hen amser; a'r Ammoniaid a'u galwant yn Samsumimiaid; pobl fawr, a niferus, a thal, fel yr Anacimiaid; ond dinistriodd yr ARGLWYDD hwynt o'u blaenau; a hwy a'u dilynasant, ac a drigasant yn eu lle:

Canys Og brenin Basan yn unig a adawyd o weddill y cewri; wele, gwely haearn oedd ei wely ef; onid yw yn Rabbath meibion Ammon? Naw cufydd oedd ei hyd, a phedair cufydd ei led, yn ôl cufydd dyn. A'r tir hwn, a feddiannwyd gennym ni y pryd hwnnw, o Aroer, yr hon sydd wrth afon Arnon, a hanner mynydd Gilead, a'i ddinasoedd, a roddais i'r Reubeniaid ac i'r Gadiaid. A gweddill Gilead, a holl Basan, sef teyrnas Og, a roddais i hanner llwyth Manasse; holl ranbarth Argob, gyda holl Basan, yr hon a elwid yn wlad y cewri. Deuteronomium 3:11-13

Hanes

A glannau Og brenin Basan, yr hwn oedd o weddill y cewri, a drigasant yn Astaroth ac yn Edrei, Josua 12:4

Holl frenhiniaeth Og yn Basan, yr hwn a deyrnasodd yn Astaroth ac yn Edrei, yr hwn a adawyd o weddill y cewri: canys y rhai hyn a drawodd Moses, ac a'u bwriodd hwynt allan. Josua 13:12

A'r terfyn a aeth i fyny wrth ddyffryn mab Hinnom hyd at ochr ddeheuol y Jebusiaid; hwnnw yw Jerwsalem: a'r terfyn a aeth i fyny i ben y mynydd sydd o flaen dyffryn Hinnom tua'r gorllewin, yr hwn sydd ym mhen dyffryn y cewri tua'r gogledd: Josua 15:8

A Josua a atebodd hwynt, Os pobl fawr wyt ti, yna dos i fyny i wlad y coed, a thorra i ti dy hun yno yng ngwlad y Peresiaid a'r cewri, os yw mynydd Effraim yn rhy gul i ti. Josua 17:15

A’r terfyn oedd yn disgyn hyd ben y mynydd sydd o flaen dyffryn mab Hinnom, ac sydd yng nghwm y cewri ar y gogledd, ac yn disgyn i ddyffryn Hinnom, i ochr Jebusi ar y de, ac yn disgyn i En-rogel, Josua 18:16

1 Samuel 17
1 Yna casglodd y Philistiaid eu byddinoedd i ryfel, ac ymgasglasant yn Socho, yr hon sy'n perthyn i Jwda, a gwersyllasant rhwng Socho ac Aseca, yn Effesdammim.
2 A Saul a gwŷr Israel a ymgasglasant ynghyd, ac a wersyllasant wrth ddyffryn Ela, ac a osodasant y frwydr mewn trefn yn erbyn y Philistiaid.
3 A’r Philistiaid a safodd ar fynydd ar y naill du, ac Israel a safodd ar fynydd ar y tu arall: ac yr oedd dyffryn rhyngddynt.
4 A daeth allan bencampwr o wersyll y Philistiaid, o’r enw Goliath, o Gath, a’i uchder yn chwe chufydd a rhychwant.
5 Ac yr oedd ganddo helm bres ar ei ben, ac yr oedd wedi ei wisgo â chôt o rheiliau; a phwysau'r gôt oedd bum mil o siclau o bres.
6 Ac yr oedd ganddo gribau pres ar ei goesau, a tharged pres rhwng ei ysgwyddau.
7 A phanel ei waywffon oedd fel trawst gwehydd; a phen ei waywffon yn pwyso chwe chant o siclau o haearn: ac un yn dwyn tarian yn mynd o'i flaen.
8 Ac efe a safodd, ac a lefodd ar fyddinoedd Israel, ac a ddywedodd wrthynt, Paham y daethoch allan i drefnu eich brwydr? Onid Philistiad ydwyf fi, a gweision i Saul? dewiswch ŵr i chwi, a deued i lawr ataf fi.
9 Os gall efe ymladd â mi, a’m lladd i, yna byddwn ni’n weision i chwi: ond os byddaf yn ei orchfygu, a’i ladd ef, yna byddwch chwithau’n weision i ni, ac yn ein gwasanaethu ni.
10 A dywedodd y Philistiad, Yr wyf yn herio byddinoedd Israel heddiw; rhowwch ŵr i mi, fel y gallom ymladd â’n gilydd.
11 Pan glywodd Saul a holl Israel eiriau’r Philistiad, aethant yn ddychrynllyd ac yn ofnus iawn.
12. Dafydd oedd fab yr Effratead hwnnw o Bethlehem Jwda, a'i enw Jesse; ac yr oedd ganddo wyth mab: ac yr oedd y gŵr yn mynd ymhlith dynion am fod yn hen ŵr yn nyddiau Saul.
13 A thri mab hynaf Jesse a aethant, ac a ddilynasant Saul i’r frwydr: ac enwau ei dri mab a aethant i’r frwydr oedd Eliab y cyntafanedig, ac yna Abinadab, a’r trydydd Samma.
14 A Dafydd oedd yr ieuengaf: a'r tri hynaf a ddilynasant Saul.
15 Ond aeth Dafydd a dychwelodd oddi wrth Saul i fugeilio defaid ei dad ym Methlehem.
16 A nesaodd y Philistiad fore a hwyr, ac ymddangosodd ddeugain diwrnod.
17 A dywedodd Jesse wrth Dafydd ei fab, Cymer yn awr i’th frodyr effa o’r ŷd cras hwn, a’r deg torth hyn, a rhedeg i’r gwersyll at dy frodyr;
18 A dwg y deg caws hyn at gapten eu mil, ac edrych sut mae dy frodyr yn mynd, a chymer eu gwystl.
19 Yr oedd Saul, a hwythau, a holl wŷr Israel, yng nghwm Ela, yn ymladd â'r Philistiaid.
20 A Dafydd a gododd yn fore, ac a adawodd y defaid gyda gwarcheidwad, ac a gymerodd, ac a aeth, fel y gorchmynnodd Jesse iddo; ac efe a ddaeth i'r ffos, fel yr oedd y llu yn myned allan i'r frwydr, ac a weiddiodd am y frwydr.
21 Oherwydd yr oedd Israel a'r Philistiaid wedi trefnu'r frwydr, byddin yn erbyn byddin.
22 A gadawodd Dafydd ei gerbyd yng ngofal ceidwad y cerbyd, ac a redodd i'r fyddin, ac a ddaeth ac a gyfarchodd ei frodyr.
23 Ac fel yr oedd efe yn ymddiddan â hwynt, wele, y pencampwr, sef Goliath, y Philistiad o Gath, yn dod i fyny o fyddinoedd y Philistiaid, ac yn llefaru yn ôl yr un geiriau: a Dafydd a’u clybu hwynt.
24 A holl wŷr Israel, pan welsant y dyn, a ffoesant rhagddo, ac a ofnasant yn fawr.
25 A dywedodd gwŷr Israel, A welsoch chwi y gŵr hwn sydd yn dod i fyny? yn sicr i herio Israel y mae yn dod i fyny: a bydd, y gŵr a’i lladd ef, y brenin a’i cyfoethoga ef â chyfoeth mawr, ac a rydd iddo ei ferch, ac a rydd dŷ ei dad yn rhydd yn Israel.
26 A dywedodd Dafydd wrth y dynion oedd yn sefyll yn ei ymyl, gan ddywedyd, Beth a wneir i'r gŵr a laddo'r Philistiad hwn, ac a dynno'r gwarth oddi wrth Israel? Pwy yw'r Philistiad dienwaededig hwn, fel y byddai'n herio byddinoedd y Duw byw?
27 A’r bobl a’i hatebodd ef fel hyn, gan ddywedyd, Felly y gwneir i’r dyn a’i lladd ef.
28. A chlywodd Eliab ei frawd hynaf pan lefarodd efe wrth y dynion; a llidiodd dicter Eliab yn erbyn Dafydd, a dywedodd, Pam y daethost i lawr yma? a chyda phwy y gadewaist yr ychydig ddefaid hynny yn yr anialwch? Mi a wn dy falchder, a drygioni dy galon; oherwydd i weld y frwydr y daethost i lawr.
29 A dywedodd Dafydd, Beth a wneuthum yn awr? Onid oes achos?

30 Ac efe a drodd oddi wrtho ef at un arall, ac a lefarodd yn yr un modd: ac atebodd y bobl ef drachefn yn ôl y dull cyntaf.
31 A phan glywsant y geiriau a lefarodd Dafydd, hwy a'u hadroddasant gerbron Saul: ac efe a anfonodd amdano.
32 A dywedodd Dafydd wrth Saul, Na fydded calon dyn yn pallu o'i achos ef; dy was a â ac a ymladda â'r Philistiad hwn.
33 A dywedodd Saul wrth Dafydd, Ni elli di fynd yn erbyn y Philistiad hwn i ymladd ag ef: canys llanc wyt ti, ac yntau yn ŵr rhyfel o'i ieuenctid.
34 A dywedodd Dafydd wrth Saul, Bugeiliodd dy was ddefaid ei dad, a daeth llew ac arth, a chymerasant oen o'r praidd:
35 A mi a es allan ar ei ôl ef, ac a'i trawais, ac a'i gwaredais o'i enau: a phan gododd efe yn fy erbyn, mi a'i daliais ef wrth ei farf, ac a'i trawais, ac a'i lleddais ef.
36 Lladdodd dy was y llew a'r arth: a bydd y Philistiad dienwaededig hwn fel un ohonynt hwy, gan iddo herio byddinoedd y Duw byw.
37 Dywedodd Dafydd hefyd, Yr ARGLWYDD a'm gwaredodd o grafangau'r llew, ac o grafangau'r arth, efe a'm gwaredo o law'r Philistiad hwn. A dywedodd Saul wrth Dafydd, Dos, a bydded yr ARGLWYDD gyda thi.
38 A Saul a wisgodd Dafydd â'i arfau, ac a roddodd helm pres ar ei ben; ac a'i wisgodd â chôt o rheiliau.
39 A gwregysodd Dafydd ei gleddyf am ei arfwisg, ac efe a geisiodd fyned; canys nid oedd wedi ei brofi. A dywedodd Dafydd wrth Saul, Ni allaf fyned gyda'r rhain; canys nid wyf wedi eu profi. A diosgodd Dafydd hwy oddi arno.
40 Ac efe a gymerodd ei ffon yn ei law, ac a ddewisodd iddo bum carreg esmwyth o'r nant, ac a'u rhoddodd hwynt mewn bag bugail oedd ganddo, sef mewn sgrap; a'i dafl oedd yn ei law: ac efe a nesaodd at y Philistiad.
41 A daeth y Philistiad ymlaen, ac a nesaodd at Dafydd; a'r gŵr oedd yn dwyn y darian a aeth o'i flaen ef.
42 A phan edrychodd y Philistiad o gwmpas, a gwelodd Dafydd, efe a'i dirmygodd ef: canys llanc yn unig ydoedd, ac yn gochlyd, ac yn deg o olwg.
43 A dywedodd y Philistiad wrth Dafydd, Ai ci ydwyf fi, dy fod yn dod ataf â ffyn? A melltithiodd y Philistiad Dafydd yn enw ei dduwiau.
44 A dywedodd y Philistiad wrth Dafydd, Tyred ataf fi, a rhoddaf dy gnawd i adar yr awyr, ac i anifeiliaid y maes.
45 Yna dywedodd Dafydd wrth y Philistiad, Yr wyt ti'n dod ataf fi â chleddyf, ac â gwaywffon, ac â tharian: ond yr wyf fi'n dod atat ti yn enw ARGLWYDD y lluoedd, Duw byddinoedd Israel, yr hwn a heriaist ti.
46 Y dydd hwn y rhodd yr ARGLWYDD di yn fy llaw i; a mi a'th darodd di, ac a gymeraf dy ben oddi wrthyt ti; a mi a roddaf gelanedd llu'r Philistiaid y dydd hwn i adar yr awyr, ac i anifeiliaid gwyllt y ddaear; fel y gwypo'r holl ddaear fod Duw yn Israel.
47 A bydd yr holl gynulliad hwn yn gwybod nad â chleddyf na gwaywffon y mae'r ARGLWYDD yn achub: oherwydd eiddo'r ARGLWYDD yw'r frwydr, ac efe a'ch rhoddo chwi yn ein dwylo ni.
48 A phan gyfododd y Philistiad, a dod a nesáu i gyfarfod â Dafydd, yna brysiodd Dafydd, ac a redodd tua'r fyddin i gyfarfod â'r Philistiad.
49 A rhoddodd Dafydd ei law yn ei fag, ac a gymerodd oddi yno garreg, ac a'i thaflodd, ac a darodd y Philistiad yn ei dalcen, nes i'r garreg suddo i'w dalcen; ac efe a syrthiodd ar ei wyneb i'r ddaear.
50 Felly gorchfygodd Dafydd y Philistiad â sbring a charreg, a thrawodd y Philistiad, a'i ladd; ond nid oedd cleddyf yn llaw Dafydd.
51 Am hynny rhedodd Dafydd, ac a safodd ar y Philistiad, ac a gymerodd ei gleddyf, ac a'i tynnodd allan o'i wain, ac a'i lladdodd ef, ac a dorrodd ei ben ag ef. A phan welodd y Philistiaid fod eu pencampwr wedi marw, hwy a ffoesant.
52 A chyfodasant wŷr Israel a Jwda, ac a weiddiasant, ac a erlidiasant y Philistiaid, nes dyfod i'r dyffryn, ac at byrth Ecron. A syrthiodd clwyfedigion y Philistiaid ar hyd y ffordd i Saaraim, hyd at Gath, ac hyd at Ecron.
53 A dychwelodd meibion Israel o ymlid y Philistiaid, ac ysbeiliasant eu pebyll.
54 A chymerodd Dafydd ben y Philistiad, a'i ddwyn i Jerwsalem; ond rhoddodd ei arfau yn ei babell.
55 A phan welodd Saul Dafydd yn mynd allan yn erbyn y Philistiad, efe a ddywedodd wrth Abner, capten y llu, Abner, mab pwy yw'r llanc hwn? A dywedodd Abner, Fel y mae dy enaid yn fyw, O frenin, ni wnaf.
56 A dywedodd y brenin, Gofynna di fab pwy yw'r llanc.
57 A phan ddychwelodd Dafydd o ladd y Philistiad, cymerodd Abner ef, a'i ddwyn gerbron Saul, â phen y Philistiad yn ei law.

58 A dywedodd Saul wrtho, Mab pwy wyt ti, ŵr ifanc? A dywedodd Dafydd, Mab dy was Jesse y Bethlehemiad ydwyf fi.

Ac Isbibenob, yr hwn oedd o feibion y cawr, yr oedd pwysau ei waywffon yn pwyso tri chant o sicl o bres, ac efe wedi ei wregysu â chleddyf newydd, a feddyliodd ladd Dafydd. Ond Abisai mab Serfia a'i cynorthwyodd ef, ac a drawodd y Philistiad, ac a'i lladdodd. Yna tyngodd gwŷr Dafydd wrtho, gan ddywedyd, Na chei di fynd allan mwyach gyda ni i ryfel, rhag i ti ddiffodd goleuni Israel. Ac wedi hyn, bu eto frwydr â'r Philistiaid yn Gob: yna lladdodd Sibbechai yr Husathiad Saff, yr hwn oedd o feibion y cawr. Ac yr oedd eto frwydr yn Gob â'r Philistiaid, lle y lladdodd Elhanan mab Jaareoregim, Bethlehemiad, frawd Goliath y Gittiad, yr oedd ffon ei waywffon fel trawst gwehydd. Ac eto bu brwydr yn Gath, lle yr oedd gŵr o faint mawr, a chwe bys ar bob llaw, a chwe bys ar bob troed, pedwar ar hugain o ran nifer; ac yntau hefyd oedd wedi ei eni i'r cawr. A phan heriodd efe Israel, Jonathan mab Simea brawd Dafydd a'i laddodd ef. Y pedwar hyn oedd wedi eu geni i'r cawr yn Gath, a syrthiasant trwy law Dafydd, a thrwy law ei weision. 2 Samuel 21:16-22

Ac wedi hyn y bu rhyfel yn Geser yn erbyn y Philistiaid; y pryd hwnnw y lladdodd Sibbechai yr Husathiad Sippai, yr hwn oedd o feibion y cawr: a hwy a ddarostyngwyd. Ac eto y bu rhyfel yn erbyn y Philistiaid; a lladdodd Elhanan mab Jair Lahmi brawd Goliath y Gittiad, yr hwn yr oedd ei waywffon fel trawst gwehydd. Ac eto y bu rhyfel yn Gath, lle yr oedd gŵr o gorffolaeth fawr, a'i fysedd a'i fysedd traed yn bedwar ar hugain, chwech ar bob llaw, a chwech ar bob troed: ac yntau hefyd oedd fab y cawr. Ond pan heriodd efe Israel, lladdodd Jonathan mab Simea, brawd Dafydd, ef. Y rhai hyn a aned i'r cawr yn Gath; a syrthiasant trwy law Dafydd, a thrwy law ei weision. 1 Cronicl 20:4-8

Mae'n fy nhroi â thoriad ar ôl thoriad, mae'n rhedeg arnaf fel cawr. Job 16:14

Apocryffa

Oherwydd ni syrthiodd yr un cadarn gan y gwŷr ieuainc, ac ni thrawodd meibion y Titaniaid ef, ac ni ymosododd cewri uchel arno: ond Judith ferch Merari a'i gwanhaodd ef â harddwch ei hwyneb. Judith 16:7

Oherwydd yn yr hen amser hefyd, pan ddiflannodd y cewri balch, dihangodd gobaith y byd a lywodraethwyd gan dy law mewn llestr gwan, a gadawodd i bob oes had cenhedlaeth. Doethineb Solomon 14:6

Ni chafodd ei dawelu tuag at yr hen gewri, a syrthiasant ymaith yng nghryfder eu ffolineb. Pregethwr 16:7

Fel y tynnir y braster oddi ar yr offrwm hedd, felly y dewiswyd Dafydd o blith meibion Israel. Chwaraeodd â llewod fel â mynnod, ac â'r eirth fel ag ŵyn. Oni laddodd efe gawr, pan oedd eto ond yn ifanc? Ac oni chymerodd efe warth oddi ar y bobl, pan gododd ei law â'r garreg yn y sling, a churo i lawr ymffrost Goliath? Oherwydd galwodd ar yr Arglwydd Goruchaf; ac efe a roddes nerth iddo yn ei law dde i ladd y rhyfelwr cadarn hwnnw, a chodi corn ei bobl. Pregethwr 47:2-5

Yr oedd y cewri enwog o'r dechrau, y rhai oedd o faint mor fawr, a mor arbenig mewn rhyfel. Ni ddewisodd yr Arglwydd y rhai hynny, ac ni roddodd iddynt ffordd gwybodaeth: Ond fe'u dinistriwyd, am nad oedd ganddynt ddoethineb, a bu farw trwy eu ffolineb eu hunain. Baruch 3:26-28

Yna cododd ei fab Jwdas, a elwid Maccabeus, yn ei le. A'i holl frodyr a'i cynorthwyodd ef, a'r un peth wnaeth pawb a oedd yn glynu wrth ei dad, ac a ymladdasant yn llawen ym mrwydr Israel. Felly enillodd efe anrhydedd mawr i'w bobl, a gwisgodd ddwyfronneg fel cawr, a gwregysodd ei harnais rhyfelgar amdano, ac a wnaeth frwydrau, gan amddiffyn y llu â'i gleddyf. Yn ei weithredoedd yr oedd fel llew, ac fel cenaw llew yn rhuo am ei ysglyfaeth. Oherwydd yr oedd yn ymlid y drygionus, ac yn eu ceisio, ac yn llosgi'r rhai a flinai ei bobl. Am hynny y ciliodd y drygionus rhag ei ofn ef, a holl weithredwyr anwiredd a gynhyrfwyd, oherwydd bod iachawdwriaeth wedi ffynnu yn ei law ef. Tristodd hefyd lawer o frenhinoedd, a gwnaeth Jacob yn llawen gyda'i weithredoedd, a bendigedig yw ei goffadwriaeth am byth. Hefyd aeth trwy ddinasoedd Jwda, gan ddinistrio'r annuwiol ohonynt, a throi digofaint oddi wrth Israel: Fel y cafodd ei enwogrwydd hyd eithaf y ddaear, a derbyniodd ato'r rhai oedd ar fin diflannu. 1 Macabeaid 3:1-9

Enoch

A chymerodd yr holl rai eraill gyda hwy wragedd iddynt eu hunain, a dewisodd pob un un iddo'i hun, a dechreuasant fynd atynt a'u halogi eu hunain â hwy, a dysgasant iddynt swynion a hudoliaethau, a thorri gwreiddiau, a'u gwneud yn gyfarwydd â phlanhigion. A daethant yn feichiog, ac esgorasant ar gewri mawr, yr oedd eu taldra yn dair mil o eliau (Uned fesur yng ngogledd-orllewin Ewrop yw el, a ddeellir yn wreiddiol fel cufydd, hyd cyfunol y fraich a'r llaw estynedig. Mae mesuriadau eraill o el yn hafal i 27-45 modfedd): A fwytaodd holl gaffaeliadau dynion. A phan na allai dynion eu cynnal mwyach, trodd y cewri yn eu herbyn a difa dynolryw. A dechreuasant bechu yn erbyn adar, ac anifeiliaid, ac ymlusgiaid, a physgod, a difa cnawd ei gilydd, ac yfed y gwaed. Yna cyhuddodd y ddaear y rhai digyfraith. Enoch 7:1-6

Ac mae'r menywod wedi esgor ar gewri, ac felly mae'r holl ddaear wedi'i llenwi â gwaed ac anghyfiawnder. Enoch 9:9

Ac efe a atebodd ac a ddywedodd wrthyf, a chlywais ei lais: Nac ofna, Enoch, ti ddyn cyfiawn ac ysgrifennydd cyfiawnder: nesa yma a chlyw fy llais. A dos, dywed wrth Wylwyr y nefoedd, a'th anfonodd i eiriol drostynt: Chwi a ddylech eiriol dros ddynion, ac nid dynion drosoch chi: Pam y gadawsoch y nefoedd uchel, sanctaidd, a thragwyddol, a gorwedd gyda menywod, ac a'ch halogasoch eich hunain â merched dynion a chymryd gwragedd i chi'ch hunain, a gwneud fel plant y ddaear, a chenhedlu cewri fel eich meibion? Ac er eich bod yn sanctaidd, yn ysbrydol, yn byw'r bywyd tragwyddol, yr ydych wedi eich halogi eich hunain â gwaed menywod, ac wedi cenhedlu plant â gwaed cnawd, ac, fel plant dynion, wedi chwennych cnawd a gwaed fel y mae'r rhai hefyd yn marw ac yn diflannu. Am hynny yr wyf wedi rhoi gwragedd iddynt hefyd fel y gallent eu beichiogi, a chenhedlu plant ganddynt, fel na fyddai dim yn eisiau arnynt ar y ddaear. Ond yr oeddech gynt yn ysbrydol, yn byw'r bywyd tragwyddol, ac yn anfarwol am holl genedlaethau'r byd. Ac am hynny nid wyf wedi penodi gwragedd i chi; oherwydd o ran rhai ysbrydol y nefoedd, yn y nefoedd y mae eu preswylfa. Ac yn awr, y cewri, a gynhyrchir o'r ysbrydion a'r cnawd, a elwir yn ysbrydion drwg ar y ddaear, ac ar y ddaear y bydd eu preswylfa. Mae ysbrydion drwg wedi dod o'u cyrff; oherwydd eu bod wedi'u geni o ddynion, ac o'r Gwylwyr sanctaidd y mae eu dechrau a'u tarddiad cyntefig; byddant yn ysbrydion drwg ar y ddaear, ac ysbrydion drwg a elwir ganddynt. O ran ysbrydion y nefoedd, yn y nefoedd y bydd eu preswylfa, ond o ran ysbrydion y ddaear a aned ar y ddaear, ar y ddaear y bydd eu preswylfa. Ac mae ysbrydion y cewri yn cystuddio, yn gorthrymu, yn dinistrio, yn ymosod, yn brwydro, ac yn gweithio dinistr ar y ddaear, ac yn achosi trafferth: nid ydynt yn bwyta bwyd, ond serch hynny maent yn newynu ac yn syched, ac yn achosi tramgwyddau. A bydd yr ysbrydion hyn yn codi yn erbyn plant dynion ac yn erbyn y menywod, oherwydd eu bod wedi dod ohonyn nhw. Enoch 15:1-11

O ddyddiau lladd a dinistrio a marwolaeth y cewri, o eneidiau eu cnawd y bydd yr ysbrydion, wedi iddynt fynd allan, yn dinistrio heb orfod cael barn. Felly y byddant yn dinistrio hyd ddydd y cyflawniad, y farn fawr lle bydd yr oes yn cael ei chyflawni, dros y Gwylwyr a'r rhai digroeso, ie, yn cael ei chyflawni'n llwyr. Enoch 16:1

A minnau, Enoch, atebais ac a ddywedais wrtho: Bydd yr Arglwydd yn gwneud peth newydd ar y ddaear, ac rwyf eisoes wedi gweld hyn mewn gweledigaeth, ac yn hysbysu i ti fod rhai o angylion y nefoedd yng nghenhedlaeth fy nhad Jared wedi torri gair yr Arglwydd. Ac wele, maent yn cyflawni pechod ac yn torri'r gyfraith, ac wedi uno â menywod ac wedi cyflawni pechod gyda hwy, ac wedi priodi rhai ohonynt, ac wedi cenhedlu plant ganddynt. A byddant yn cynhyrchu cewri ar y ddaear nid yn ôl yr ysbryd, ond yn ôl y cnawd, a bydd cosb fawr ar y ddaear, a bydd y ddaear yn cael ei glanhau o bob amhuredd. Ie, bydd dinistr mawr dros yr holl ddaear, a bydd dilyw a dinistr mawr am un flwyddyn. Enoch 106:13-16

Jiwbilîau

A phan ddechreuodd plant dynion luosi ar wyneb y ddaear, a merched wedi eu geni iddynt, gwelodd angylion Duw hwynt ar flwyddyn benodol o'r jiwbilî hwn, eu bod yn brydferth i'w gweld; a chymerasant wragedd

iddynt eu hunain o blith y rhai a ddewisasant, a esgorasant iddynt feibion, ac yr oeddent yn gewri. Jiwbilîau 5:1

Oherwydd y tri pheth hyn y daeth y dilyw ar y ddaear, sef, oherwydd y godineb lle aeth y Gwylwyr yn erbyn cyfraith eu hordinhadau i buteinio ar ôl merched dynion, a chymryd gwragedd iddynt eu hunain o'r holl rai a ddewisasant: a gwnaethant ddechrau aflendid. A chenhedlasant feibion y Naffidim, ac roeddent i gyd yn annhebyg, a difaent ei gilydd: a lladdodd y Cewri y Naffidim, a lladdodd y Naffidim yr Eljo, a'r ddynoliaeth Eljo, ac un dyn arall. A gwerthodd pob un ei hun i weithio anwiredd ac i dywallt llawer o waed, a llanwyd y ddaear ag anwiredd. Jiwbilîau 7:21-23

Ac efe a fynegodd iddynt am farn y cewri, a barn y Sodomiaid, sut yr oeddent wedi cael eu barnu oherwydd eu drygioni, a'u marw oherwydd eu godineb, a'u halogi, a'u llygredd cydfuddiannol trwy odineb. Jiwbilîau 20:5

Ond cyn hynny, arferent alw tir Gilead yn dir y Reffaim; oherwydd tir y Reffaim ydoedd, ac yno y ganed y Reffaim, cewri a oedd yn deg, naw, wyth, hyd at saith cufydd o uchder. Jiwbilîau 29:9

Llyfrau Anghofiedig Eden

Aeth y dynion â mi i'r bumed nef a'm gosod, ac yno gwelais filwyr niferus ac anrifedig, o'r enw Grigori, o ymddangosiad dynol, ac roedd eu maint yn fwy na maint cewri mawr a'u hwynebau wedi gwywo, a thawelwch eu cegau yn dragwyddol, ac nid oedd gwasanaeth ar y bumed nef, a dywedais wrth y dynion oedd gyda mi: Pam mae'r rhain wedi gwywo'n fawr a'u hwynebau'n drist, a'u cegau'n dawel, a pham nad oes gwasanaeth ar y nefoedd hon? A dywedasant wrthyf: Dyma'r Grigori, a wrthododd Arglwydd y goleuni gyda'u tywysog Satanail, ac ar eu hôl mae'r rhai sy'n cael eu dal mewn tywyllwch mawr ar yr ail nef, ac aeth tri ohonynt i lawr i'r ddaear o orsedd yr Arglwydd, i'r lle Ermon, a thorri eu haddunedau ar ysgwydd bryn Ermon a gweld merched dynion pa mor dda ydynt, a chymryd gwragedd iddynt eu hunain, a halogi'r ddaear â'u gweithredoedd, a wnaeth anghyfraith a chymysgu ym mhob amser o'u hoes, a genir cewri a dynion mawr rhyfeddol a gelyniaeth fawr. Ac am hynny barnodd Duw hwy â barn fawr, ac maent yn wylo am eu brodyr a byddant yn cael eu cosbi ar ddiwrnod mawr yr Arglwydd. Cyfrinachau Enoch 18:1-4

Ffowch, felly, rhag godineb, fy mhlant, a gorchmynnwch i'ch gwragedd a'ch merched, na fyddant yn addurno eu pennau a'u hwynebau i dwyllo'r meddwl: oherwydd bod pob menyw sy'n defnyddio'r triciau hyn wedi'i chadw ar gyfer cosb dragwyddol. Oherwydd fel hyn y denasant y Gwylwyr oedd cyn y dilyw; oherwydd wrth i'r rhain eu gweld yn barhaus, roeddent yn eu chwennych, ac fe feichiogasant y weithred yn eu meddwl; oherwydd newidiasant eu hunain i lun dynion, ac ymddangosasant iddynt pan oeddent gyda'u gwŷr. A'r menywod, gan chwennych yn eu meddyliau ar ôl eu ffurfiau, a esgorasant ar gewri, oherwydd ymddangosai'r Gwylwyr iddynt fel pe baent yn cyrraedd hyd yn oed i'r nefoedd. Gochelwch, felly, rhag godineb; ac os ydych am fod yn bur o ran meddwl, gwarchodwch eich synhwyrau rhag pob menyw. Testament Reuben 2:17-20

Fe’i gwelais yn Achor, y brenin, dyn o faint anferth, yn taflu gwaywffyn o’i flaen ac o’i ôl wrth iddo eistedd ar gefn ceffyl, a chodiais garreg o chwe deg pwys, a’i thaflu a thaflu ei geffyl, a’i ladd. A lladdodd Jacob fy nhad Beelesath, brenin yr holl frenhinoedd, cawr o nerth, deuddeg cufydd o uchder. Testament Jwda 1:18,22